

Folket ikke er blevet spurgt ved det foregaaende Valg; og derfor har den her selv syndet paa det grundigste mod sin egen Grundlov. Og ikke alene det, men her i dette Ting har det sønderjydske Spørgsmaal end ikke været drøftet i offentligt Møde før en Maaned efter, at det var afgjort i Versailles. Spørgsmaalet havde staaet paa fra Oktober 1918 til Juli 1919, og iden Tid holdtes der ikke noget offentligt Møde i dette Ting om det sønderjydske Spørgsmaal; der blev først holdt Møde den 30. Juli 1919, en Maaned efter, at Sagen var afgjort. Alene denne indrepolitiske Fremgangsmaade i vort eneste store nationale Spørgsmaal forekommer mig at være tilstrækkelig til, at man maa sige, at Landets nationale Agtelse udadtil har lidt et kendeligt og beklageligt Skaar.

Pürschel: Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen fortsatte med det, som jeg synes er en højst uheldig og meget beklagelig Fremgangsmaade, nemlig at underlægge et Parti som det konservative et Motiv, som han formodentlig for sit eget Vedkommende, hvis man gjorde noget lignende overfor ham, vilde vende sig imod med den allerstørste Bestemthed. Hvorfor skal vi her Gang paa Gang søge at tillægge hinanden mindre fine Motiver — for at bruge et meget behersket Udtryk? Hvorfor har vi ikke Lov til fra vor Side at kræve Respekt for de Motiver, der laa bagved vor Agitation i Foraaret 1920? (*L. Rasmussen:* Viser De Respekt for vore?) Ja, det gør jeg, jeg viser Respekt for Deres Motiver. Jeg opfordrer da de ærede Medlemmer, der nu forsøgte at smile — noget anstrengt —, til at komme med Beviser for, at jeg ikke har respekteret deres Motiver; det er ikke gjort med en almindelig Sigtelse, lad os faa Beviser. Eller lad os komme ind paa at respektere hinandens Motiver. Naar vi i sin Tid ønskede, at Tanken om Internationalisering skulde prøves, gjorde vi det, som jeg sagde før, fordi det var os om at gøre, at der blev gjort, hvad der var menneskeligt muligt, for at rette de Fejl, der var gjort fra radikal Side i dette Spørgsmaal, og som har haft saa skæbnesvanger Indflydelse paa dets senere Gang. Vi gjorde det uden Kendskab til Enkeltheder i Planerne, og derfor har Enkelthederne ogsaa for os mindre Interesse nu, uhyre lille Interesse. Jeg ønsker her at oplyse, at det ærede Medlem Hr. Holger Andersen ved Bortrejse, som han har været nødt til efter et gammelt Løfte, er forhindret i at være til Stede i Dag og derfor ikke kan svare det ærede Medlem Hr. Rode.

Det ærede Medlem Hr. Hauge sagde om Internationaliseringsplanen, at Tanken om Halvdelen til hver vilde bidrage til at holde den nationale Modsætning levende indenfor denne Fristat. Jeg kan ikke se rettere end, at dette, at man sikrer forud Halvdelen til hver Nation, i hvert Fald umuliggør Kampen om Flertallet i Folkerepresentationen, og at det dog paa en vis Maade maa virke til at svække Kampiveren. Naar det ærede Medlem Hr. Hauge sagde, at det var og altid havde været saaledes, at der ikke var noget andet Grundlag end Folkeafstemning, og at dette navnlig var den engelske Regerings Standpunkt, er dette ikke rigtigt; det fremgaar af Indberetninger fra den danske Gesandt i London, at den engelske Regering, i hvert Fald i Begyndelsen af Krigen, ikke stod paa dette Standpunkt. Den franske Regerings Standpunkt er tidligere belyst af det ærede Medlem Hr. Holger Andersen i den Tale, han holdt ved Finanslovens første Behandling i Fjor, og som findes i Folketingstidenden for indeværende Samling, Spalte 543 og 544, hvor Spørgsmaalet er belyst paa en saadan Maade, at det forbavser mig, at det ærede Medlem Hr. Hauge i Dag har villet gentage de Paa-stande, som den Gang blev fremsat. De er nemlig ikke rigtige efter det, som det ærede Medlem Hr. Holger Andersen da har oplyst. Jeg kan henvise til den samme Tale angaaende Paastanden om, at Internationaliseringen var uforenelig med Fredstraktatens Bestemmelser; jeg kan henvise til den Parallel, som det ærede Medlem Hr. Holger Andersen har trukket mellem Øvre-Schlesiens Forhold og 2den Zones.

Naar det blev sagt, at vi fra vor Side vilde holde Modsætningen vedlige i Sønderjylland, maa jeg sige, at det er en lidt ejendommelig Fremstilling at give. Vi ser saaledes paa det, at den Modsætning vil bestaa, saa længe der staaar to livskraftige Nationer og to livskraftige Kulturer overfor hinanden dernede, og med den Kendsgerning for Øje ønsker vi ikke, at det danske Folk i den fredelige Kulturkamp, der føres dernede, skal ind paa en Visnepolitik, saaledes som man ønsker det fra radikal og socialdemokratisk Side.

L. Rasmussen: Det ærede Medlem Hr. Holstein mente, at det havde været nødvendigt at spørge Vælgerne med Hensyn til det sønderjydske Spørgsmaal, men samtlige Partier paa den danske Rigsdag var i Oktober 1918 fuldkommen enige om dette Spørgsmaal, og naar alle Partier paa Rigsdagen er fuldkommen enige, plejer man ikke